

کتاب
کوچکی
گفت و گو

www.ketab.ir

موسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر
IMAM MOUSSA SADR CULTURAL RESEARCH INSTITUTE

تهران - میدان هفت تیر - پلاک ۱۰ فرسجد الجواد - کوچه شریعی

پلاک ۱۰ - طبقه اول - تلفن ۸۸۴۹۴۱۶۳

www.imamsadr.ir

کتاب کوچک گنت وگو

نویسنده: مرشد صادق

پارزینی: سعید بی نیاز

ناشر: موسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر

چاپ اول: ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۷۶-۰۰۸-۲

همه حقوق محفوظ است.

قیمت: ۳۲۰۰۰ ریال

سرشناسه	:	صادقی، مرشد، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور	:	کتاب کوچک گنت وگو/ نویسنده مرشد صادق.
مشخصات نشر	:	تهران: موسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر: کانون گفتگو/ موسسات امام موسی صدر، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۷۱ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۵۶۷۶-۰۰۸-۲
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	گفتگو
موضوع	:	گفتگو -- تجزیه و تحلیل
موضوع	:	روابط بین اشخاص
شناسه افزوده	:	موسسه فرهنگی - تحقیقاتی امام موسی صدر
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۱ ۲۲۶/۱۵۵۱PN
رده بندی دیویی	:	۸۰۸/۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۸۲۵۰۰۷

فهرست :

- مقدمه ۹
- گفت‌وگو و انواع آن ۱۳
- مهارت های گفت‌وگو ۲۵
 - یادگیری‌ندگی ۲۷
 - احترام کامل ۳۱
 - گشودگی ذهن ۳۵
 - از دل سخن گفتن ۳۹
 - گوش دادن ۴۵
 - پرهیز از شتاب ۵۱
 - تعلیق باورها ۵۵
 - جانب‌داری سازنده ۶۱
 - جویایی ۶۵
 - ناظرخویش بودن ۶۹

کلمه نیز مرگ و زندگی دارد. قرآن برای کلمه زنده که از آن به «قول سدید» به معنای سخن مناسب، درست و شایسته تعبیر می‌کند. سهم بزرگی قابل است. چه آن را سبب اصلاح اوضاع انسان در گذشته و آینده بر می‌شمارد.^۱

امام موسی صدر

مشاهده و کشف نهاده شده است، و فضای آن به گونه‌ای شکل می‌گیرد که هر یک از شرکت‌کنندگان فرصت مشاهده خود و ذهن و اندیشه‌اش را در آینه گفت‌وگو با دیگران پیدا می‌کنند، در واقع تمرین‌ها و فعالیت‌ها بهانه‌ای است برای ایجاد فضای تعامل و تفاهم در جمع.

در کنار فعالیت اصلی کانون، موضوع چاپ و نشر آثار مناسب و سودمند در ارتباط با مبانی نظری و عملی گفت‌وگو از نظر دور نماند و کانون در

برگزاری کارگاه‌های مختلف برای بارافزینی مهارت‌های گفت‌وگو و نیز پرورش راهنماهای آن است در این دوره‌ها که به صورت کارگاه برگزار می‌شود، یک یا دو نفر شرکت‌کنندگان را در طول دوره همراهی می‌کنند که به آن‌ها راهنمای گفت‌وگو گفته می‌شود.

راهنمای گفت‌وگو، برای فعالیت‌های جمعی و تمرین‌ها برنامه ریزی می‌کند و در طسول دوره جمع را همراهی می‌کند. بنای کارگاه گفت‌وگو بر

مؤسسه امام موسی صدر در نخستین گام و در جهت اعتلای فرهنگی جامعه امروز ما ضرورت پرداختن به گفت‌وگو و مهارت‌های آن را به عنوان نیازی اساسی مورد بررسی و کارشناسی قرار داده است. این رویکرد با الهام از اندیشه و روش امام موسی صدر در لبنان و به عنوان عمل صالح و کار خیر شکل گرفت که به دنبال آن کانون گفت‌وگو در سال ۱۳۸۲ تشکیل شد و هدف اصلی آن توسعه فسرهنگ گفت‌وگو از طریق

جهت شناساندن هرچه بهتر و بیشتر
این نیاز اجتماعی تربیتی، اقدام به
تألیف کتاب حاضر کرده است. این
کتاب با نثری ساده و روان و نگارش
متفاوت، در اختیار مخاطب عام قرار
دارد که در همین جا از پدیدآورندگان
این اثر تشکر و قدردانی می‌کنیم.

ما آرزو داریم هر وقت با دیگری گفت‌وگو می‌کنیم حرف‌هایمان روح او را نیازارد و اثری رخ‌آورد. نه تنها این، بلکه آرزو مندیم که با درف‌هایمان راهی را طی کنیم که روح‌هایمان در اثر آن شفاف و درخشان شود. دوست داریم تا به یکدیگر نزدیک شویم و در این نزدیکی به تفاهم دست یابیم و به حقیقت راه جوییم. و از سوء تفاهم و تشنج دور شویم.

در عصر حاضر، شاهد پیشرفت روزافزون در عرصه‌های علوم مختلف هستیم. گسترش جوامع صنعتی، مزایای ویژه‌ای را برای انسان امروزی به ارمغان آورده است.

توانایی انجام دادن کارها در زمانی کوتاه، شناخت و درمان بیماری‌های ناشناخته که در گذشته بسیاری را در سنین جوانی از پای در می‌آورد، تکنولوژی نانو و گسترش فناوری

اطلاعات همه و همه دنیایی را ساخته است که برای نسل‌های قبل تصورناپذیر بود و برای بسیاری از مردم امروز نیز، هر روز شکفتی‌هایی را در پی دارد.

همه انسان‌ها در جوامع امروزی باید وقت زیادی صرف کنند تا در چرخه پیشرفت سهم و جایگاهی داشته باشند. اما در این تلاش بی وقفه، خودخواهی، منفعت‌طلبی، فردگرایی و قانون

«برنده‌باش تا بازنده نباشی»، روابط اجتماعی را دچار بحران کرده است، انسجام موجود در نظام هستی از نظر دور مانده، همدلی و هم‌اندیشی کمرنگ شده و گفت‌وگوی واقعی بین افراد جامعه رخ نمی‌دهد و در نتیجه لطمه‌های زیادی به انسان‌ها وارد آمده است. سوءاستفاده انسان از طبیعت که موجب تخریب محیط زیست شده، دستور قانون «ببرد - بباخت» حاکم

بر مناسبات اقتصادی و فرهنگی جامعه امروزی است، که تعامل و تفاهم را بر عرصه‌های مختلف کم‌رنگ و حیات معنوی انسان‌ها را تهدید می‌کند. امروز مردم با سرعت بسیار کار می‌کنند و بسیاری از اوقات خسته از کار فراوان و دل‌تنگ از ندیدن کسانی که دوستشان دارند، به خانه‌های خود بازمی‌گردند، اما در را به روی خود قفل می‌کنند و حاضر به قبول مسئولیت نسبت به دیگران و همدلی با یکدیگر نیستند و آمادگی آن را ندارند که غریبه‌ای یا حتی آشنایی خلوت تنهایی‌شان را برهم زند و با این همه در آن خلوت، از تنهایی خود و اینکه با دیگران ارتباط و گفت‌وگو ندارند، رنج می‌برند. اینان مهارت ذاتی خود،

یعنی «گفت‌وگو» را که لازمه زندگی اجتماعی است به دست فراموشی سپرده‌اند.

هرچند پیشرفت بشر، امکانات بی حد و تصورناپذیری برای آسایش و ارائه کرده آرامش در زندگی اجتماعی را، که ذات انسان طالب آن است، مختل کرده است. همان گونه که از خانه‌های بزرگ، اقوام در کنار هم، رفت و آمدهای مرتب با دوستان و گشت و سفر در دل طبیعت، اثر چندانی برجای نمانده است، فرصت گوش سپردن و از دل سخن گفتن نیز بسیار کوتاه و اعتماد و اطمینان به یکدیگر کمتر شده است. جناح‌بندی و سوءتفاهم نه تنها بین صاحبان آرا و افکار متفاوت، بلکه میان نسل‌های

مختلف و حتی افراد یک خانواده به چشم می‌خورد، کسی به حرف دیگری گوش نمی‌دهد و بیشتر افراد در پی به کرسی نشاندن آرای خود هستند. چنین بحرانی کمتر ناشی از تفاوت دیدگاه‌ها است، بلکه بیشتر به دلیل ناتوانی انسان‌های امروز در گفت‌وگو کردن و ایجاد تفاهم است.

اما انسان این اوضاع را در درازمدت برنمی‌تابد و درد آشنایان از هم اکنون در پی چاره برآمده‌اند. گواه این مدعا تلاش‌هایی است که افراد مختلف با اندیشه‌ها و افکار و احساسات متفاوت به آن دست می‌زنند تا لحظه‌هایی را در زندگی ایجاد کنند که پیوند فطری انسان‌ها با یکدیگر و با طبیعت دوباره برقرار شود. با نگاهی به تاریخ تمدن،

درمی‌یابیم که کلام و در پی آن گفت‌وگو، سبب شکل‌گیری شخصیت فردی انسان‌هاست و در تشکیل جوامع بشری نیز نقش اساسی داشته است. از این رو می‌توان گفت‌وگو را ویژگی و یا تمایل ذاتی انسان دانست. رویکرد این کتاب به گفت‌وگو به‌عنوان فرایند موفقیت‌آمیز ارتباطی بین انسان‌ها از هر طبقه و جایگاه اجتماعی است. افرادی که در فرایند گفت‌وگویی کامل و بالنده مشارکت دارند ممکن است دارای دیدگاه‌ها، توانمندی‌ها و سلیقه‌های متفاوت و گاه متضاد باشند. توجه به این موضوع برخاسته از نیاز انسان امروز به تفاهم و همفکری و تشنج‌زدایی و راه‌حلیابی است.

این کتاب (و بسیاری از کتاب‌های دیگری که به مقوله گفت‌وگو پرداخته‌اند) مدعی ابداع روشی جدید در ارتباطات انسانی نیست و حتی از آموزش مهارت‌هایی که برای گفت‌وگو طراحی شده حرف نمی‌زند، بلکه درصدد بازآفرینی مهارت‌هایی هستند که در ذات بشر نهفته است؛ مهارت‌هایی که به‌علت کم‌توجهی و شرایط پیچیده زندگی امروزی، فراموش شده و یا در پس ذهن و دل جای گرفته است. به عبارت دیگر در این کتاب سعی شده که زمینه‌آشنایی خوانندگان با مهارت‌های گفت‌وگو و بازآفرینی آن‌ها فراهم شود و نیاز به آن‌ها در زندگی روزمره نشان داده شود.